

Ju2017/05495/L6

Justitiedepartementet
103 33 StockholmBetänkandet En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55)

Arbetsdomstolen har granskat betänkandet utifrån domstolens verksamhetsområde och vill anföra följande.

Förhandlingsskyldighet

I betänkandet (avsnitt 13 och 24 § i den föreslagna lagen) föreslås att en arbetsgivare i vissa fall före beslut om kamerabevakning ska förhandla med berörd arbetstagarorganisation på det sätt som anges i 11–14 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet. Arbetsdomstolen tillstyrker förslaget i den delen.

Det bör dock övervägas, om det i 24 § i den föreslagna kamerabevakningslagen bör införas en materiell hänvisning till de skadeståndssanktionerade bestämmelserna i 15–18 och 21–22 §§ medbestämmandelagen om hur det ska gå till vid förhandlingen eller om det räcker med uttalanden om detta i förarbetena.

Bestämmelsen skulle kunna tillföras följande reglering. ”I samband med förhandlingarna gäller 15–18 och 21–22 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet”.

Skadestånd för brott mot förhandlingsskyldigheten

Den föreslagna regeln om förhandlingsskyldighet är en materiell regel. Brott mot den ska enligt förslaget kunna föranleda skadestånd enligt dataskyddsförordningen (se 28 § och vad som anförs på s. 376 och 436). Tanken verkar vara att de personer som blivit kamerabevakade, trots att förhandlingsskyldigheten i förhållande till arbetstagarorganisationen inte följts, ska ha rätt till ersättning för den materiella eller immateriella skada, som kan ha uppkommit till följd av den överträdelsen (artikel 82 i dataskyddsförordningen, jämför skäl 146 till förordningen).

Bestämmelserna i dataskyddsförordningen är direkt tillämpliga, utan att det krävs något nationellt genomförande. Det ankommer på EU-domstolen att uttolka dem. Om bestämmelserna rätteligen innebär att det ska finnas en sådan skadeståndsskyldighet, som nämnts, och om personerna i dataskyddsförordningens mening kan anses ha skadats till följd av att arbetsgivaren inte förhandlat med en organisation, får vi finna oss i det. Det framstår emellertid, från nationella utgångspunkter, som en brist i förslaget att den direkt berättigade enligt den nationella bestämmelsen om förhandlingsskyldighet – den berörda arbetstagarorganisationen – inte kan utkräva någon sanktion, om inte underlåtenheten att förhandla samtidigt innebär ett brott mot medbestämmandelagen eller kollektivavtal.

Enligt artikel 84 i och skäl 146 och 148 till dataskyddsförordningen verkar det tillåtet, eller till och med nödvändigt, att nationellt fastställa regler om andra sanktioner för överträdelser av bestämmelser som antagits i enlighet med och inom ramen för dataskyddsförordningen.

Mot den bakgrunden föreslår Arbetsdomstolen att lagförslaget kompletteras med en reglering om att skadestånd kan utgå till berörd arbetstagarorganisation om arbetsgivaren inte fullföljer sin förhandlingsskyldighet enligt kamerabevakningslagen. Den reglering om preskription om följer av medbestämmandelagen bör också gälla.

28 § andra stycket i den föreslagna kamerabevakningslagen kan lämpligen tillföras följande text. ”I fråga om överträdelse av bestämmelserna om förhandlingsskyldighet i 24 § gäller 54, 55, 63–65 och 68 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet.” Därmed blir det också klart att arbetstvistlagen är tillämplig på frågor och anspråk med anledning av förhandlingsskyldigheten.

Förslagen i övrigt

I övrigt har domstolen inget att anföra med anledning av betänkandet.

Detta yttrande har beslutats av Cathrine Lilja Hansson, Karin Renman, Jonas Malmberg och Sören Öman.

På Arbetsdomstolens vägnar

Cathrine Lilja Hansson

Postadress
Box 2018
103 11 STOCKHOLM
Besöksadress
Stora Nygatan 2 A och B

Telefon
08-617 66 00
Telefax
08-617 66 15
kansliet@arbetsdomstolen.se
www.arbetsdomstolen.se

Expeditionstid
Måndag-fredag
09.00-12.00
13.00-15.00